

О. ШЕРЕМЕТА

НАЙВИЗНАЧНІШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИК НАРОДНОЇ КУЛЬТУРИ

**Мушинка М. Володимир Гнатюк.
Життя та його діяльність в галузі
фольклористики, літературознавства
та мовознавства / М. Мушинка ; вид. 2-ге,
доп. та переробл. — Тернопіль :
Богдан, 2012. — 384 с.**

Монографічне дослідження Миколи Мушинки «Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства» — фундаментальна науково-аналітична праця, присвячена вивченню життя та наукової діяльності визначного українського фольклориста та етнографа В. Гнатюка.

Відомо, що про визначного українського народознавця В. Гнатюка вже на сьогодні написано чимало, все ж не можна сказати, що його багатогранна творча спадщина, незвичайна особистість вченого висвітлені достатньо. Є, без сумніву, потреба продовжити і поглибити дослідження його наукового доробку і значення для розвитку української культури. Це дослідження не тільки з історіографічного погляду, але й практичного осмислення й використання фактологічного й теоретико-методологічного багатства його напрацювань для сучасного процесу наукового розвитку. Це стосується, зокрема, і фольклористичної, літературознавчої та мовознавчої діяльності В. Гнатюка. Як справедливо зауважує М. Мушинка, «В. Гнатюка в кінці XIX і першій чверті XX ст. був найвизначнішим українським дослідником народної культури, а в цілому ряді питань він є неперевершеним авторитетом і тепер» (с. 235). Тому виокремлення цієї теми для спеціального монографічного дослідження заслуговує схвалення і підтримки. Таке дослідження потрібне і актуальне.

Тим більше, що автор монографії поставив перед собою завдання звернути увагу на мало вивчені аспекти життя та діяльності В. Гнатюка у сфері фольклору та етнографії, на залучення до свого дослідження невідомих і маловідомих відповідних фактів, недрукованих праць вченого, на докладніше, ніж досі, аналітичне осмислення методики і методології його досліджень та важливої ролі й заслуги у справі організації науково-дослідного процесу й наукових видань.

Цілком слушно такий можливий резерв для розширення фактологічної бази свого дослідження Микола Мушинка побачив у невикористаних матеріалах архівних джерел, особливо багатого листування вченого з українськими та зарубіжними науковцями.

Багатий фактологічний і науково-інтерпретаційний зміст досліджень В. Гнатюка автор намагається розкрити, залучаючи також матеріали про діяльність В. Гнатюка в галузі літературознавства та мовознав-

ства. Цей аспект до цього часу висвітлювався лише фрагментарно, апелюючи до численних рецензій вченого на літературні твори українських та чужоземних авторів, до порівнянь з розробками аналогічної тематики інших дослідників.

В цілому ж монографія М. Мушинки представляє дослідження важливої для української етнографічної науки теми. Воно, це дослідження, оперте на обширній базі друкованих та архівних джерел. Варто заакцентувати увагу, що рецензована праця М. Мушинки багата на додатки, особливо пози-

тивним є подання розробленої М. Мушиною бібліографії основних праць В. Гнатюка, а також рідкісних фотодокументацій і фотоілюстративного матеріалу, який надзвичайно збагачує видання. Деякі частини додатків, як, наприклад, «Стежками життя з Володимиром Гнатюком» (с. 323—354), можуть бути видані окремим виданням. Автор висвітлив чимало невідомих і маловідомих фактів стосовно досліджуваної теми, а це має важливе значення для розвитку етнологічних студій і поширення народознавчих знань.